

L'ostal magre

Au numerò X+2 dau baloard Lovís Blanc. L'ostau, mai estrech de totes, espotit entre dos autres, e que, de tot son larg fai pas gaire mai de tres metres e mièg. I pòde pas passar sens me sentir negar de tristum e de malanconiá.

E pòde pas, ai pas jamai poscut, passar a Lovís Blanc, davant l'ostau magre, sens que quicòm me sarre lo còr. E que me venga a la garganta la calor estrecha dau recòrd. Estrange recòrd. N'ai encara a la boca, a las narras, l'òdor salada e grassa de la calelha de petròli qu'arrestava pas de mandar au plafond bas son fiu, doçament ondejant de fum negre. [...] La cosina vièlha viviá magrament dau colatge d'envelòpas que fasiá per de mercants de la vila qu'i metián sas reclamas.

E pasmens, aquò es ela, la paura Enrícia, ela qu'aviá tot perdut, ela qu'i demorava pas que sas mans raspadas per la pega, que sos uòlhs cremats de velhas, de fum e de lagremas, que sos vestits d'antan, gastats a la còrda, que son androna entristesida, entenebrida de suja, aquò es ela que faguèt au dròlle qu'ère un present ufanós, un present de reina. Nascut de sa pena de cada vèspre e de cada matin, de sos passes dins la freg e la plòja, d'aquel caminar sens fin que la daissava lo vèspre, cambas rotas, entre que son repaus èra pas de s'anar jaire coma n'aviá de besonh, mas de s'assetar jot la paura calelha pudenta per apegar d'envelòpas d'un sòu lo cent.

Un present de reina. O de fada: la clau d'aur. La que durbís la pòrta sacrada dau sòmi. La que mena a la bauma d'Ali Babà. Ont, a braçadas, se paupeja los diamants, la perla de las mars, l'esmeralda, lo safir e, mai bèls qu'eles encara, sos rebats venguts dau fin fons de la nuòch. Aquel palais que son nom, per nautres, en aquel temps, èra tot nòu, tot lulent de cent fuòcs, cargat d'encants que sèrva encara e que lusisson encara dins lo cèl dau recòrd: lo cinemà.

De tantossadas que ne sortissiái tot trantalhant, coma un qu'a begut de tròp. E me caliá de braves moments per tornar prene pè, per me tornar mesclar a la vida d'alentorn, au tristum de la carrièra, au sorne pudent de l'ostau, a la misèria que susava de las parets e que fasiá mai amara, mai desconsolada, la lutz dau lum gras ont fumejava la petròla.

Las Canas de Midàs, IEO, 1990